

بیماری اختلال اسکیزوفرنی

بنام خداوند بخشنده مهربان

❖ موضوع سمینار: اسکیزوفرنی

❖ استاد راهنما: سرکار خانم دکتر مریم اسلامی

❖ نام دانشجویان: فاطمه آذر رفیعی - یگانه برومند علیپور

❖ درس مرتبط: ژنتیک رفتاری

فهرست مطالب

- ❖ اسکیزوفرنی چیست؟
- ❖ انواع اسکیزوفرنی
- ❖ علائم اختلال اسکیزوفرنی پارانوئید
- ❖ اسکیزوفرنی اختلالی (بی نظمی)
- ❖ اسکیزوفرنی نامتمایز (نامشخص)
- ❖ اسکیزوفرنی کاتاتونیک (خلسه ای) و علائم آن
- ❖ اسکیزوفرنی باقیمانده
- ❖ علل بیماری اسکیزوفرنی چیست؟

فهرست مطالب

- ❖ آیا اسکیزوفرنی يك بیماری ارثی است؟
- ❖ و مادر چه تاثیری در شانس ابتلا به اسکیزوفرنی دارند؟
- ❖ تاثیر مادر در اسکیزوفرنی
- ❖ تاثیر پدر در اسکیزوفرنی
- ❖ اسکیزوفرنی، ژن و محیط
- ❖ راه های درمان اسکیزوفرنی
- ❖ رده سنی اسکیزوفرنی چیست؟
- ❖ بهترین برنامه برای افراد مبتلا به اسکیزوفرنی چیست؟

اسکیزوفرنی چیست؟

- ❖ اسکیزوفرنی یا شیزوفرنی (schizophrenia) نوعی بیماری روانی است که باعث تغییر در ادراک، افکار و رفتار میشود.
- ❖ اسکیزوفرنی یک بیماری پیچیده است که به راحتی نمیتوان آن را توضیح داد.
- ❖ اسکیزوفرنی یک اختلال روانی است که مشخصه آن از کار افتادگی فرایندهای فکری و پاسخگویی عاطفی ضعیف میباشد.

انواع اسکیزوفرنی

اسکیزوفرنی پارانوئید:

این نوع، شایع ترین نوع اسکیزوفرنی است. در سال ۲۰۱۳ انجمن روان پزشکان آمریکا تشخیص داد که پارانوئیا (بدگمانی) یکی از علائم این بیماری است.

علائم اختلال اسکیزوفرنی پارانوئید:

❖ هذیان, توهم

❖ اکولالیا و گفتن حرف‌های بی‌ربط, مشکل در تمرکز

❖ ختلالات شنیداری: شنیدن چیزهایی که واقعی نیستند. (بیشتر در مورد توهمات و خیالات)

❖ قطع ارتباط احساسی, رفتاری آمیخته با بحث و جدل

❖ اضطراب و آشفتگی شدید

❖ اختلال کنترل تکانه (ناتوانی در مقابل تکانه یا انگیزه که برای خود یا دیگران خطرناک بوده و با احساس لذت پس از تحقق آن همراه است. مانند ایجاد حریق عمدی)

❖ توهم بزرگی: اهمیت داشتن برای خود و باور داشتن اینکه قدرت ویژه‌ای دارد.

❖ افکار و رفتار خودکشی مکرر

اسکیزوفرنی اختلالی (بی نظمی)

فردی که این نوع اختلال از اسکیزوفرنی را دارد ممکن است علائم زیر را تجربه کند.

❖ مشکلات مربوط به انجام کارهای روزانه مانند: لباس پوشیدن، استحمام و مسواک زدن

❖ نشان دادن احساساتی که مرتبط با شرایط نیست.

❖ ناتوانی در برقراری ارتباط

❖ مشکل در ساخت جمله و درست چین کلمات در کنارهم

❖ ناتوانی در درست فکر کردن و پاسخ مناسب دادن

❖ استفاده از کلمات بی معنی

❖ تغییر سریع تفکر و گفتن جملاتی که از نظر منطقی ربطی به هم ندارند

❖ نوشتن چیزهایی که معنی خاصی ندارند

❖ فراموشی یا گم کردن اشیاء

❖ تکرار مطالب بارها و بارها

❖ ناتوانی در برقراری تماس چشمی

❖ رفتارهای کودکانه

❖ منزوی بودن

اسکیزوفرنی نامتمایز (نامشخص)

اسکیزوفرنی نامتمایز، اصطلاحی است که وقتی به کار می‌رود که بیمار رفتارهایی را نشان می‌دهد که برای بیش از یک نوع اسکیزوفرنی است. به عنوان مثال یک بیمار ممکن است از نوع اختلالی کاتاتونیک این بیماری رنج ببرد و همزمان به توهم پارانویایی نیز مبتلا باشد که باعث می‌شود نتوان تشخیص داد وی به طور دقیق به کدام یک از انواع شیزوفرنی مبتلا شده است. از این رو به این بیماری اسکیزوفرنی نامتمایز گفته می‌شود. برای قرار گرفتن در این دسته فرد باید حداقل از هر نوع دو علائم بیماری را بروز دهد. پیچیده‌ترین نوع اسکیزوفرنی، شیزوفرنی نامتمایز است که باید توسط روان پزشک تشخیص داده شود.

اسکیزوفرنی کاتاتونیک (خلسه‌ای)

افرادی که این اختلال را دارند از خود حرکات بدنی عجیب و غیر معمولی نشان می‌دهند. به عنوان مثال: شخص بیمار ممکن است حرکات عجیبی از خود نشان دهد و یا کاملاً بی‌حرکت باشد، و این وضعیت می‌تواند چند دقیقه، چند ساعت و حتی چند روز ادامه داشته باشد. در مجموع بیماری که اسکیزوفرنی کاتاتونیک دارد به ندرت صحبت می‌کند و حتی به ندرت حرکت می‌کند.

از علائم دیگر می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

❖ بهت (حالتی که در مرز هوشیاری و ناهوشیاری همراه با عدم فعالیت روانی آشکار و کاهش توانایی در پاسخ به محرک است.)

❖ کاتاپلکسی (نوعی اختلال که شخص هنگام انجام حالات هیجانی قوی یا خنده و گریه اختیار عضلاتی بدن خود را از دست می‌دهد و می‌افتد اما همچنان به هوش است.)

❖ لالی

❖ اکولالیا (تکرار سخن دیگران)

اسکیزوفرنی باقیمانده

❖ این نوع از اسکیزوفرنی زمانی ایجاد می‌شود که قبلاً پزشک در شخص اسکیزوفرنی را تشخیص داده‌است، اما هیچ یک از علائم برجسته را دیگر ندارد. و علائم کاهش یافته است. علائم برجسته شامل هذیان، توهم و...

❖ بهداشت ضعیف فردی، بی‌تفاوتی، منزوی بودن و ابراز هیچانی کند از علائم این بیماری به شمار می‌روند.

علل بیماری اسکیزوفرنی

❖ علل اسکیزوفرنی پیچیده هستند و به بسیاری از عوامل، هم ژنتیک و هم محیط مربوط می‌شوند. در حالی که دلایل خاص اسکیزوفرنی مشخص نیست، اما واضح است که اسکیزوفرنی یک بیماری مغزی است.

❖ تصور می‌شود که ژنتیک و محیط در کنار یکدیگر فرد را در خطر ابتلا به اسکیزوفرنی قرار می‌دهند.

❖ اسکیزوفرنی با یک عامل ایجاد نمی‌شود، اما وقتی عناصر چندگانه کنار هم قرار می‌گیرند، نتیجه اسکیزوفرنی خواهد بود. به عنوان مثال، یک فرد ممکن است ترکیب ژنی داشته باشد که خطر ابتلا به اسکیزوفرنی را افزایش می‌دهد، اما تنها به دلیل استرس‌های شدید زندگی و مصرف دارو است که اسکیزوفرنی بروز می‌یابد.

ژنتیک اسکیزوفرنی موضوع جالبی است. هنگامی که تشخیص اسکیزوفرنی در فردی بیان می‌شود، یکی از اولین سوالاتی که مردم به دنبال دانستن آن هستند این است که چگونه به آن دچار شده‌اند؟ آیا از والدینشان به ارث برده‌اند؟ آیا اسکیزوفرنی ارثی است؟

❖ طبیعی است که این سوالات پرسیده شوند، اما پاسخ‌ها ممکن است نگران کننده باشد. دانشمندان و متخصصان روانپزشکی بر این باورند که اسکیزوفرنی به ژن‌ها و محیط مربوط می‌شود، اما هیچ ژنی به تنهایی یا حتی ترکیبی به خودی خود باعث اسکیزوفرنی نمیشود.

❖ مطالعات خانواده افراد مبتلا به اسکیزوفرنی نشان می‌دهد که علل اسکیزوفرنی تا حدودی ژنتیکی است. در حالی که خطر ابتلا به اسکیزوفرنی در هر فرد به طور متوسط ۱٪ است، خطر ابتلای فردی که یکی از والدینش مبتلا به اسکیزوفرنی است حدود شش برابر است و خواهر و برادر دارای شانس ۹ درصدی ابتلا به اسکیزوفرنی هستند. اگرچه ویژگی‌های زمینه‌ای ژنتیک به خوبی یافت نشده‌اند، این آمارها نشان می‌دهند که ایجاد اسکیزوفرنی تا حدی ژنتیکی است.

❖ دانشمندان در تلاشند تا مشخص کنند که کدام ژن‌ها وراثت‌پذیری اسکیزوفرنی را افزایش می‌دهند. متأسفانه، دانشمندان تخمین می‌زنند که بین ۱۰۰ تا ۱۰۰۰۰ ژن با جهش‌های آسیب‌زننده مغزی وجود دارد، اما چگونگی عملکرد این ژن‌ها به فرد بستگی دارد. در حال حاضر بیش از ۲۸۰ ژن شناسایی شده‌اند که به اسکیزوفرنی مرتبط هستند

آیا اسکیزوفرنی ارثی است؟

❖ محققان برای چندین دهه به بررسی خانواده‌ها پرداخته‌اند تا وراثت اسکیزوفرنی را تعیین و یک یا چند ژن اسکیزوفرنی را شناسایی کنند. آنچه محققان متوجه شده‌اند این است که اسکیزوفرنی در واقع در خانواده‌های دارای این مشکل اتفاق می‌افتد، اما به طور کامل به علت اسکیزوفرنی وابسته نیست.

❖ به عنوان مثال، والدین و کودکان ۵۰٪ ژن‌های مشترک دارند، اما در صورت داشتن یک والد مبتلا به اسکیزوفرنی خطر ابتلا به این بیماری تنها ۶٪ است. در ادامه خطر ابتلا به اسکیزوفرنی بر اساس یک نسل بررسی شده مبتلا به اسکیزوفرنی آمده است:

❖ جمعیت عمومی: ۱٪

❖ عموزاده، عموها، عمه ها: ۲٪

❖ دختر و پسر خواهر یا برادر: ۴٪

❖ نوه: ۵٪

❖ نا خواهری یا نا برادری: ۶٪

❖ خواهر و برادر: ۹٪

❖ کودکان: ۱۳٪

❖ دوقلوهای ناهمسان: ۱۷٪

❖ دوقلوهای همسان: ۴۸٪

به طور قابل توجه، دوقلوهای همسان ۱۰۰٪ ژن مشترک دارند، اما اگر قل دیگر آنها دچار اسکیزوفرنی باشد، خطر ابتلای آنها تنها ۴۸٪ است. این نشان می‌دهد که عاملی بیش از ژنتیک در اسکیزوفرنی نقش دارد.

پدر و مادر چه تاثیری در شانس ابتلا به آن دارند؟

❖ این بیماری جدی به طرز شگفت انگیزی شایع است. و شیوع آن حتی بیشتر گنج می‌شود، زیرا ژن‌ها نقش اساسی در اسکیزوفرنی بازی می‌کنند. هرچند هیچ اثر قابل توجهی برای نسخه اسکیزوفرنی با ژن‌های چنگانه هنوز مشخص نشده است. پس چرا اسکیزوفرنی تا این حد شایع است؟ یک زن و شوهر مورد بررسی در مطالعات اخیر پاسخ این سوال سخت را روشن کرده است.

❖ به عبارت دیگر، داشتن یک ژن گاهی بی‌ضرر است و گاهی اوقات خطر ابتلا به اسکیزوفرنی را افزایش می‌دهد. این امر بستگی به ژن‌های مادر دارد. اما تنها مادر را مقصر ندانید. پدر نیز می‌تواند احتمال ابتلا به اسکیزوفرنی را برای فرزندش تحت تاثیر قرار دهد. ظاهراً، وقتی سن پدر بالا می‌رود، اسپرم او جهش‌های جدیدی را ایجاد می‌کند که می‌تواند منجر به افزایش خطر ابتلا به اسکیزوفرنی شود.

تاثیر مادر در اسکیزوفرنی

- ❖ محیط رحم می‌تواند بر شانس ابتلا به اسکیزوفرنی جنین بیفزاید برخی از ژن‌ها تنها خطر ابتلا به یک بیماری را افزایش می‌دهند. برای گرفتن قطعی بیماری، عاملی در محیط نیز باید آن را تحریک کند. بنابراین ژن‌ها به تنهایی کافی نیستند. بسیاری از بیماری‌ها مشابه این وجود دارد. دیابت، بیماری پارکینسون، آلزایمر و اسکیزوفرنی به عنوان نمونه به ذهن می‌آیند. اما تقریباً در تمام این موارد، محرک خاص محیطی شناخته نشده است.
- ❖ دانشمندان با انواع عوامل از جمله مواد شیمیایی یا عفونت مواجه شده‌اند، اما اطمینان خاطر ندارند که چه چیز باعث برخی از موارد اسکیزوفرنی می‌باشد.
- ❖ برخی از مطالعات اخیر نشان می‌دهد که چگونگی پاسخ ژن کودک به محیط رحم مادر می‌تواند شانس جنین برای ابتلا به اسکیزوفرنی را تحت تاثیر قرار دهد. و این محیط به ژن مادر بستگی دارد. بخشی از این محیط توسط سیستم ایمنی مادر تنظیم شده است. هنگامی که سیستم ایمنی مادر به روش‌های خاصی به ژن‌های فرزندش پاسخ دهد یا نتواند پاسخ دهد، مشکلاتی ممکن است اتفاق بیفتد.
- ❖ هیچ کس مطمئن نیست که چرا این اتفاق می‌افتد، اگر چه احتمالاً کمبود اکسیژن برای کودک و احتمالاً ایجاد بیلی روبین در خون جنین مسئله‌ساز است. این مشکلات احتمالاً بر رشد مغزی جنین به گونه‌ای اثر گذاشته که خطر ابتلا به اسکیزوفرنی افزایش می‌یابد.

تاثیر پدر در اسکیزوفرنی

❖ سن پدر می‌تواند بر شانس ابتلای به اسکیزوفرنی تاثیر بگذارد. در پدری با سن بالاتر، احتمال بیشتری وجود دارد که فرزندان‌شان از چندین مشکل رنج ببرند. این مشکلات شامل یک بیماری نادر به نام سندرم آپرت، اوتیسم، سندرم داون، سقط جنین و اسکیزوفرنی می‌باشد.

❖ چرا همه این مشکلات ایجاد می‌شوند؟ این شرایط به چگونگی تولید اسپرم توسط مرد، ارتباط دارد. مردان به طور مداوم از بلوغ تا زمان مرگ اسپرم تولید می‌کنند. برای تولید اسپرم، سلول‌ها نیاز به تقسیم شدن و DNA نیاز به نسخه‌برداری دارد. و هر بار DNA کپی می‌شود، یک فرصت خطا وجود دارد. بنابراین، زمانی که ۱۵۰۰ اسپرم در ثانیه تولید می‌کند، گاه به گاه اشتباهی اتفاق می‌افتد. اگر این اشتباه در یک ژن که می‌تواند باعث اسکیزوفرنی شود، رخ دهد کودک در معرض خطر بیشتری قرار می‌گیرد.

❖ با بالا رفتن سن یک مرد، تولید اسپرم آسیب دیده افزایش خواهد یافت، بنابراین احتمال باروری تخمک با اسپرم نامناسب بالا می‌رود.

❖ مردان بالای ۵۰ سال نسبت به پدران ۲۵ ساله سه برابر بیشتر دارای کودکان مبتلا به اسکیزوفرنی هستند.

❖ این جهش‌های خودبخودی تعداد نسخه‌های ژن اسکیزوفرنی را در جمعیت افزایش می‌دهد. بنابراین حتی اگر برخی از نسخه‌های ژنی که منجر به اسکیزوفرنی می‌شوند کم شیوع‌تر باشند، این جهش‌های جدید ممکن است آنها را جبران کنند. نتیجه نهایی، عرضه ثابت ژن‌های عامل اسکیزوفرنی است. این امر به علاوه محیط رحم مادر ممکن است کمک کند که شیوع کنونی اسکیزوفرنی توجیه شود.

اسکیزوفرنی، ژن و محیط

❖ احتمال دارد که یک شبکه پیچیده از ژن‌ها فرد را در معرض خطر اسکیزوفرنی قرار دهد، اما بعد از آن عوامل محیطی می‌توانند عامل تعیین کننده باشند که آیا فرد به بیماری مبتلا شود یا خیر.

❖ به همین ترتیب، فرد ممکن است به طور ژنتیکی در معرض خطر ابتلا به اسکیزوفرنی نباشد، اما با توجه به عوامل محیطی بیشتر، اسکیزوفرنی به وجود آید.

❖ فاکتورهای محیطی که احتمال خطر اسکیزوفرنی را افزایش می‌دهند عبارتند از:

❖ قرار گرفتن در معرض سرب در دوران بارداری

❖ عوارض زایمان

❖ تجربه استرس‌های شدید

❖ استفاده از مواد مخدر در نوجوانی

درمان اسکیزوفرنی چیست؟

❖ در حالی که درمانی برای اسکیزوفرنی وجود ندارد ، تحقیقات می تواند منجر به یافتن درمان های جدیدتر و ایمن تر شوند. کارشناسان همچنین سعی دارند با مطالعه ژنتیک ، انجام تحقیقات رفتاری و استفاده از تصویربرداری پیشرفته برای بررسی ساختار و عملکرد مغز ، علل این بیماری را کشف کنند. این روش ها نوید درمانی جدید و مؤثرتری را می دهند.

❖ جدیدترین درمان اسکیزوفرنی مصرف کردن ویتامین B می باشد که اختلالات آن را کاهش می دهد.

❖ ولی باز هم هنوز درمان قطعی برای اسکیزوفرنی نیست.

❖ ستفاده از داروها در خط اول اول درمان اسکیزوفرنی قرار دارند. ز جمله این داروها می توان به هالوپریدول، کلرپرومازین، تیوریدازین، رسپریدون، زیپراسیدون، الانزاپین، کوئتیاپین و کلوزاپین اشاره کرد. داروهای آنتی سایکوتیک علائمی نظیر توهم و هذیان را کنترل کرده و بیمار کمک می کنند تا ارتباط واقع بینانهتری با دنیای پیرامون خود برقرار کند

❖ در مواردی که علائم اسکیزوفرنی شدید و مقاوم به درمان هستند، متخصصان استفاده از الکتروشوک را در دستور کار قرار می دهند

رده سنی اسکیزوفرنی چیست؟

- ❖ این علائم معمولاً در اوایل بزرگسالی ظاهر می شود. مردان اغلب در اواخر نوجوانی یا اوایل دهه 20 این علائم را تجربه می کنند و زنان اغلب در 20 و اوایل 30 سالگی علائم خود را نشان می دهند.
- ❖ علائم ظریف تر ممکن است زودتر وجود داشته باشد ، از جمله روابط آشفته ، عملکرد ضعیف در مدرسه و کاهش انگیزه.
- ❖ با این وجود ، قبل از تشخیص بیماری ، روان پزشك باید یک معاینه کامل پزشکی را انجام دهد تا سوء مصرف مواد یا سایر بیماری های عصبی یا پزشکی که علائم آن مشابه اسکیزوفرنی است را تشخیص دهد.

بهترین برنامه برای افراد مبتلا به اسکیزوفرنی چیست؟

- ❖ درمان می تواند به بسیاری از افراد مبتلا به اسکیزوفرنی کمک کند تا زندگی بسیار مثر و مفیدتری داشته باشند. مانند سایر بیماری های مزمن ، برخی از بیماران بسیار خوب عمل می کنند در حالی که برخی دیگر به حمایت و کمک نیاز دارند.
- ❖ پس از کنترل علائم بیماری اسکیزوفرنی ، انواع مختلفی از درمان همچنان می تواند به این افراد در مدیریت بیماری و بهبود زندگی آنها کمک کند.
- ❖ درمان و پشتیبانی می تواند به افراد در یادگیری مهارت های اجتماعی ، کنار آمدن با استرس ، شناسایی علائم هشدار دهنده اولیه عود و طولانی شدن دوره بهبودی کمک کند.
- ❖ از آنجا که اسکیزوفرنی به طور معمول در اوایل بزرگسالی ظهور می کند ، افراد دارای این اختلال غالباً از توانبخشی برای توسعه مهارت های مدیریت زندگی ، آموزش کامل حرفه ای و حفظ شغل استفاده می کنند.
- ❖ به عنوان مثال ،
- ❖ برنامه هایی برای اشتغال و خودکفایی افراد مبتلا به اسکیزوفرنی ترتیب داده شده است. این برنامه ها افرادی با مشکلات روانی شدید را برای مشاغل رقابتی در جامعه آماده می کند.

منابع

<https://axonclinic.com/%d8%a7%d8%b3%da%a9%db%8c%d8%b2%d9%88%d9%81%d8%b1%d9%86%db%8c-%da%86%db%8c%d8%b3%d8%aa/>

<https://jameesalamat.com/article/175/%D8%B9%D9%84%D8%A7%D8%A6%D9%85-%D8%A7%D8%B3%DA%A9%DB%8C%D8%B2%D9%88%D9%81%D8%B1%D9%86%DB%8C-%D9%88-%D8%B1%D8%A7%D9%87-%D9%87%D8%A7%DB%8C-%D8%AF%D8%B1%D9%85%D8%A7%D9%86-%D8%A2%D9%86>

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0140673603123793>

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0006322399002899>

<https://www.aafp.org/afp/2007/0615/p1821.html>

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0168952505001885>

<https://newmiind.com/7776/treatment-of-schizophrenia/>

تشکر از توجه شما

